

Tillfällig riktlinje för prioritering avseende barnmorskemottagningarnas verksamhet i Region Västmanland

Gäller fr o m 2020-04-07 med anledning av Coronapandemin 2020. Observera att riktlinjer och direktiv kan komma att ändras.

Denna tillfälliga riktlinje riktar sig i första hand till regionledning/beslutsfattare och verksamhetschefer på vårdcentral. För mer detaljerad information se den vägledning som är framtagen som stöd i det dagliga arbetet för barnmorskemottagningarna (Tillfällig riktlinje till barnmorskemottagningar i Region Västmanland).

I tabellerna på sidan 2–4 finns en beskrivning av hur barnmorskemottagningarnas verksamhet ska anpassas tillfälligt under Coronapandemin. I första kolumnen redovisas kortfattat barnmorskemottagningarnas ordinarie verksamhet utifrån en situation då inte pandemi pågår. I den sista kolumnen anges konsekvenser som kan uppstå om barnmorskemottagningens verksamhet inte kan upprätthållas på grund av till exempel hög sjukfrånvaro eller vakant tjänst. Kolumn 2–5 innehåller information hur hantering ska ske om kvinnan är frisk respektive har luftvägssymtom i relation till barnmorskemottagningens ordinarie bemanning alternativt bemanningsbrist.

Instruktionen för *Samverkan mellan vårdcentraler avseende barnmorskemottagning* (dok.nr 34238), måste aktiveras och gemensam planering genomföras mellan aktuella vårdcentraler/BMM.

Allmänna rekommendationer för tillfällig omställning av verksamheten på BMM

För att minska smittspridningen i enlighet med Folkhälsomyndighetens rekommendationer bör om möjligt fysiska besök ersättas med distanskontakt, d.v.s. telefon/digitalt vårdmöte. Under graviditet är det enbart hälsosamtal och delar av inskrivningsbesöket som kan ersättas med digitalt vårdmöte, övriga graviditetskontroller kräver besök på mottagningen.

- Distanstolk via telefon används vid samtliga tolkbesök.
- Partner och ev. syskon ska inte delta vid besök på barnmorskemottagning i syfte att förhindra smittspridning.
- Planeringsronder sker via telefon fr o m vecka 13 enligt ordinarie schema.
- Vid behov av tidigt läkarbesök alternativt andra besök senare i graviditeten måste hänsyn tas till ev. restriktioner på Specialistmödravården. Rådgör med mödrahälsovårdsöverläkare vid behov av akut ställningstagande för vidare handläggning avseende gravid kvinna med komplikation.
- Psykologkonsultation och besök hos mödra- och barnhälsovårdspsykolog fortsätter men kan ersättas med Skype/telefon vid behov. Vid behov av psykolog kan kontakt tas som i vanliga fall via telefon eller som hänvisning i Cosmic i psykologernas gemensamma funktionsbrevlåda.
- Föräldragrupper ställs in så länge smittspridning i samhället. MHV-enheten arbetar med en digital lösning för föräldragrupper som kan erbjudas.
- Gravida kvinnor (graviditetsvecka 38–42) med luftvägssymtom ska ta prov för Covid-19 (inför förlossningen). Barnmorska kontakter Covidsköterska på Infektion 021-17 55 89. Provet tas dagtid på infektionsmottagningen i Västerås och bekostas av Smittskydd.

Ordinarie verksamhet BMM	Frisk kvinna och ordinarie bemanning	Frisk kvinna och bemanningsbrist eller begränsningar i åtagandet	Luftvägssymtom hos kvinna vid ordinarie bemanning	Luftvägssymtom hos kvinna vid bemanningsbrist eller begränsningar i åtagandet	Konsekvenser vid inställd verksamhet på BMM
<p>Graviditet</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Övervakning av graviditet enligt medicinsk och psykosocialt basprogram – normal graviditet/ komplicerad graviditet (individuell planering) Bltr, fostertillväxt, provtagning, auskultation av fosterljud, palpation av fosterläge, identifiering av förlossningsrädsla/psykisk ohälsa eller sjukdom Eftervårdsbesök 6-12v pp ● Planeringsronder – ute i länet/Västerås för läkarbedömning av basprogram alt. Individuell planering ● Tidigt läkarbesök för kvinnor m. interkurrent sjd. ● Psykologkonsultation ● Föräldragrupper ● Akupunktur vid t ex hyperemesis,bäckensmärta 	<ul style="list-style-type: none"> ● Följa medicinskt och psykosocialt basprogram/ individuell planering inkl. eftervårdsbesök. ● Hälsosamtal kan i vissa fall genomföras via digitalt vårdmöte. /telefon ● Planeringsronder sker via telefon fr o m vecka 13 enligt riktlinjer från Kvinnokliniken. ● Tidigt läkarbesök vid behov. 	<ul style="list-style-type: none"> ● Följa medicinskt och psykosocialt basprogram/ individuell planering. ● Hälsosamtal kan genomföras via digitalt vårdmöte/telefon ● Inskrivningsbesök kan delvis utföras via digitalt vårdmöte/telefon. ● Provtagning kan ske av annan personal på vårdcentral. ● Eftervårdsbesök ombokas. Har patienten besvär efter förlossning ska besök övervägas. 	<ul style="list-style-type: none"> ● Följa medicinskt och psykosocialt basprogram/ individuell planering enligt regionens plan för personer med luftvägssmitta. ● Hälsosamtal kan genomföras via digitalt vårdmöte/telefon ● Inskrivningsbesök kan delvis utföras via digitalt vårdmöte/telefon ● Provtagning kan i vissa fall ombokas tills patienten varit symptomfri minst 48h ● Provtagning kan i vissa fall alternativt genomföras enligt vårdcentralens rutin för personer med smitta vid provtagning som inte kan anstå. ● Eftervårdsbesök ombokas. Har patienten besvär efter förlossning ska besök övervägas enligt vårdcentralens rutin för personer med smitta. 	<ul style="list-style-type: none"> ● Följa medicinskt och psykosocialt basprogram/ individuell planering enligt regionens plan för personer med luftvägssmitta. ● Hälsosamtal kan genomföras via digitalt vårdmöte/telefon alt. ombokas ett par veckor framåt/när patienten varit symptomfri minst 48h. ● Inskrivningsbesök kan delvis utföras via digitalt vårdmöte/telefon alt. ombokas ett par veckor framåt/när patienten varit symptomfri minst 48h. ● Provtagning ombokas tills patienten varit symptomfri minst 48h på samverkande BMM eller vårdcentral. ● Eftervårdsbesök ombokas. Har kvinnan besvär efter förlossning kan besök övervägas enligt vårdcentralens rutin för personer med smitta. 	<p>Tillstånd identifieras inte:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Läkemedelsbehandling och levnadsvanor (alkohol, tobak) med fosterskadande effekt. ● Kroniska sjukdomar som kräver särskild medicinsk bedömning och handläggning t ex epilepsi, SLE, diabetes typ 1. ● Graviditetskomplikationer t ex preeklampsi, avvikande fosterläge (säte/tvårläge), graviditetsdiabetes, anemi, thyroideasjukdom. ● Smittsamma sjukdomar t ex MRB, tuberkulos, hepatit B+C, HIV, syfilis. ● Avsaknad av immunitet mot rubella. ● Psykisk sjukdom/ohälsa ● Sjukdom/komplikationer hos mamma och barn. ● Ökad andel intrauterina dödsfall. ● Mortalitet och morbiditet

Ordinarie verksamhet BMM	Frisk kvinna och ordinarie bemanning	Frisk kvinna och bemanningsbrist eller begränsningar i åtagandet	Luftvägssymtom hos kvinna vid ordinarie bemanning	Luftvägssymtom hos kvinna vid bemannings-brist eller begränsningar i åtagandet	Konsekvenser vid inställd verksamhet på BMM
Preventivmedelsrådgivning enligt lokala instruktioner för antikonception	<ul style="list-style-type: none"> ● Receptförskrivning för p-piller kan ske per telefon om det gäller förnyelse av recept. ● Spiralinsättning/p-stav enligt önskemål. ● Spiralbyte kan ombokas till senare. ● Rekommendera kondom/akut p-piller. 	<ul style="list-style-type: none"> ● Receptförskrivning för p-piller kan ske per telefon om det gäller förnyelse av recept. ● Omboka tid för spiralinsättning/p-stav till samverkande BMM eller tills bemannings-situationen är löst. ● Spiralbyte ombokas till senare. ● Rekommendera kondom/akut p-piller. 	<ul style="list-style-type: none"> ● Receptförskrivning för p-piller kan ske per telefon om det gäller förnyelse av recept. ● Omboka tid för spiralinsättning/p-stav tills patienten varit symptomfri minst 48h. ● Spiralbyte ombokas till senare. ● Rekommendera kondom/akut p-piller. 	<ul style="list-style-type: none"> ● Receptförskrivning för p-piller kan ske per telefon om det gäller förnyelse av recept ● Omboka tid för spiralinsättning/p-stav till patienten varit symptomfri minst 48h till samverkande BMM eller tills bemannings-situationen är löst. ● Spiralbyte ombokas till senare. ● Rekommendera kondom/akut p-piller 	<ul style="list-style-type: none"> ● Önskade graviditeter ● Ökade aborttal ● Ökat antal patienter till kvinnoklinikens mottagning
STI besök för provtagning och ev. behandling av verifierad infektion	Provtagning: <ul style="list-style-type: none"> ● Hänvisa till e-tjänster 1177 Beh. efter positivt svar: <ul style="list-style-type: none"> ● Telefonkontakt samt receptförskrivning och hänvisning till smittspårande enhet. 	Provtagning: <ul style="list-style-type: none"> ● Hänvisa till e-tjänster 1177 Beh. efter positivt svar: <ul style="list-style-type: none"> ● Telefonkontakt samt receptförskrivning och hänvisning till smittspårande enhet. 	Provtagning: <ul style="list-style-type: none"> ● Hänvisa till e-tjänster 1177 Beh. efter positivt svar: <ul style="list-style-type: none"> ● Telefonkontakt samt receptförskrivning och hänvisning till smittspårande enhet. 	Provtagning: <ul style="list-style-type: none"> ● Hänvisa till e-tjänster 1177 Beh. efter positivt svar: <ul style="list-style-type: none"> ● Telefonkontakt samt receptförskrivning och hänvisning till smittspårande enhet 	<ul style="list-style-type: none"> ● Ökad smittspridning av klamydia och gonorré ● Odiagnostiserad STI ● Obehandlad STI ● Infertilitet på sikt
Organiserad gynekologisk cellprovtagning för cervixcancerprevention	All provtagning inställd fr o m 9/3-2020 enligt direktiv från regionledning. Om redan kallad patient kommer till BMM kan prov tas i mån av tid.	Om redan kallad patient kommer till BMM kan prov tas i mån av tid.	Om redan kallad patient kommer till BMM med luftvägssymtom: <ul style="list-style-type: none"> ● Får gå hem från BMM ● Uppmanas att omboka tiden på e-tjänsterna 1177 	Om redan kallad patient kommer till BMM med luftvägssymtom: <ul style="list-style-type: none"> ● Får gå hem från BMM ● Uppmanas att omboka tiden på e-tjänsterna 1177 	<ul style="list-style-type: none"> ● Odiagnostiserad dysplasi ● Fördröjd diagnos och behandling ● Fördröjd uppföljning av behandlad dysplasi ● Ökad förekomst av cervixcancer

Ordinarie verksamhet BMM	Frisk kvinna och ordinarie bemanning	Frisk kvinna och bemanningsbrist eller begränsningar i åtagandet	Luftvägssymtom hos kvinna vid ordinarie bemanning	Luftvägssymtom hos kvinna vid bemannings-brist eller begränsningar i åtagandet	Konsekvenser vid inställd verksamhet på BMM
Övrig verksamhet t ex inkontinensbesvär, klimakterierådgivning	Avvakta med bokning tills vidare.				

Framtagen av Mödrahälsovårdsenheten och fastställd av Regional Särskild Sjukvårdsledning 2020-04-03.

2020-04-07

Mödrahälsovårdsenheten

Ylva-Li Lindahl och Marie Wandfelt, samordnande barnmorska/vårdutvecklare

Björn Svartsgård, mödrahälsovårdsöverläkare